

Javnaðarflokkurin í almannamálum:

Við sosialu eindunum vildi flokkurin decentralisera almannamsitingina

Tvær ferðir hevur javnaðarflokkurin skotið upp, at landsstýrin um verður álagt, saman við neyðgari serkønari hjálp, gera uppskot til lögtingslóg um sosialar og heilsuligar eindir. Flokkurin mælti til at slíkt uppskot varð gjørt í samráð við kommunurnar og tey sosialu áhugafeløgin.

Tað, at byggja og reka ellis- og røktarheim, vistar- og umlættingarheim, vardar íbúðir og vard verkstøð, fritíðarheim, vøggustovur og barnagarðar, at fyriskipa dagrøkt av børnum og at fyriskipa øðrum sosialum tiltøkum, eru kommunalar uppgávur, ið fáa fíggjarligan stuðul úr ávíkavist lands- og ríkiskassanum.

Men í Føroyum hava vit 50 kommunur. Tær flestu av kommununum eru so

smáar, at tær hvør í sínum lagi ikki hava møguleika fyri ella umstøður til at byggja og reka umrøddu sosialu stovnar og heldur ikki at fyriskipa øðrum sosialum tiltøkum sum tørvur er á. Tær hava hvørki fólkgarundarlag ella fíggjarligt grundarlag til tess at fara undir hesi tiltøk hvør í sínum lagi.

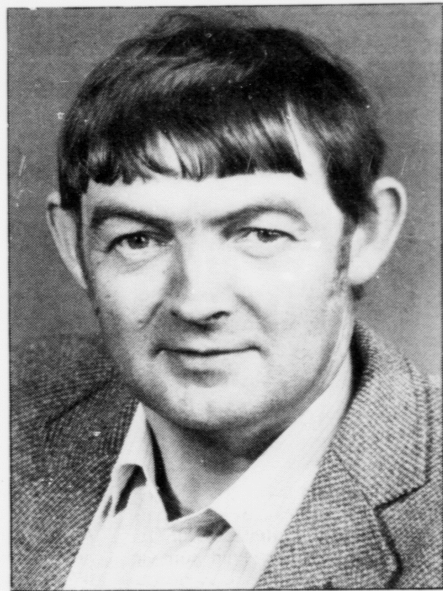
Ein av avleiðingunum av hesum er, at tey menningartarnaðu mugu flyta úr teirra heimliga um-

hvørvi til høvuðsstaðin, við tað at tað einans er høvuðsstaðurin, sum kann bjóða vardar íbúðir, vard verkstøð, vistar- og umlættingarheim, undirvising og heilsurøkt til hesi fólk. Ein onnur avleiðing er, at húsmøður úti um landið kunnu vera arbeiðsleysar, hóast arbeiði er í bygdini ella nærhendis, tá tær ikki hava møguleikar fyri at fáa barnaansing. Og ein triðja avleiðingin er tann, at í 47 av teimum 50

kommununum kunnu fólk ikki fáa sosiala ráðgeving aðrastaðir enn frá tí centralu almannamsitingini í høvuðsstaðnum.

Javnaðarflokkurin hugsar sær eina lóg um sosialar eindir, har kommunur innan fyri nærri avmarkaði økir, t. d. kommunurnar í hvørjum av teimum 11 læknadømunum, verða skipaðar í sosialar eindir, at heilsumiðstøðirnar í teimum 11 læknadømunum koma at virka sum almanna- og heilsumiðstøðir, at sosialráðgevari verður í hvørjari eind, at hesir verða knýttir at heilsu- og almannamiðstøðunum, at kommunurnar í teimum sosialu eindunum velja eina felags sosiala nevnd, sum í samráð við avvarandi kommunur og landsmyndugleikarnar fyriskipar bygging og rakstur av teimum sosialu stovnunum.

Javnaðarflokkurin metir, at tað er av ómetaliga stórum týðningi, at brekað fáa møguleika fyri at búa og arbeiða í teirra heimliga umhvørvi,

Vilhelm Johannesen leggur til rættis:

og at hesi í størst møgulegan mun eisini kunnu fáa undirvising har. Flokkurin metir, at ein lóg um sosialar eindir, verður ein hóskandi karmur um eina betri tilveru hjá hesum fólki. Vit meta eisini, at ein slík lóg verður neyðug, um endurbúgvingarstovnurin skal virka væl og koma øllum teimum til góðar, ið hava brúk fyri hesum stovni, uttan mun til hvar í landinum, tey búa.

Tá javnaðarflokkurin sjálvur ikki setti lógarpuppskot fram í hesum máli, so kemst tað av, at flokkurin helt tað vera skeiðt at fremja slíkt lógarsmið uttan um kommunurnar og áhugafeløgin á sosiala økinum og tí settu vit fram uppskot til

samtyktar, har landsstýrin varð álagt at fremja hetta lógarsmið í samráð við kommunurnar og avvarandi stovnar og feløg.

Javnaðarflokkurin legði málið fram fyrru ferð 25. mars 1981. Eftir tilmáli frá sosialu nevnd samtykti lögtingið uppskotið. Landsstýrið fekk álagt at leggja lógarpuppskot fyri lögtingið áðrenn tingsetan 1982 endaði. Men tá onki kom frá landsstýrinum, varð málið lagt fram aftur av javnaðarflokkinum 15. mars 1984. Tað varð aftur samtykt tá. Men frá landsstýrinum kemur onki. Landsstýrið aktar ikki lögtingið og tess samtyktir. Ti mugu vit hava eitt annað landsstýri. Eitt landsstýri, har javnaðarflokkurin hevur leiðsluna.

Sverre Midjord, valevni javnaðarflokksins í Suðuroynni skrivur

Sambandið vil avtofta Suðuroynna

Tey umboð, sum nú til hetta lögtingsvalið hava bjóðað seg fram at vera umboð og talsmenn fyri Suðuroy, mugu vita, at tey áðrenn valið greitt og týðuliga siga frá, hvønn politikk tey ætla at føra. Verður tað framhald av avtoftingarpolitikkinum hjá verandi samgongu ella vilja tey vera við til ein útbýggingarpolitikk, sum vil gera tað livandi her hjá okkum í Suðuroy.

At eg sigi soleiðis kemst

av, at hvørja ferð nakað verður nevnt av slíkum, so er tað sum eitt jarn-teppi fer niður.

Í blaðsamroðu við Dimmalætting um útbýggingarmøguleikarnar av Suðuroyar Sjúkrahúsi segði eg, at tað var neyðugt, og at vit vildu kanna møguleikarnar fyri at útbýgga Ellis- og Røktarheimið. Ti har vantar pláss.

Beinanvegin svarar verandi sosialmálaráðharr

harra Eilíf Samuelsen, at tað kann ikki vera talan um nakra útbýgging, og so segði hann nakað um at rista breiðar reimar. Viðvikjandi ristan av breiðum reimum, tá tað kemur til gjaldingar, so kenna suðuroyingar alt til tað. Men við tað, at sami maður er sterki maðurin í Sambandsflokkinum, er hetta spurningurin, um hetta veruliga er politikkur sambandsflokksins yvir fyri Suðuroy.

Og ikki kann annað sigast, at hinir flokkarnir í verandi samgongu hava ikki gjørt vart við seg, og gamalt er, at hann sum tigur, hann samtykkir.

Stoðan er greið fyri meg, at verandi samgonga, um hon fær møguleikan at halda fram, so verður spurningurin um eina avtoftan.

Tað var Pauli Ellefsen, sum í aftursvari til mín í blaðgrein í Dimmalætting segði, at teir suðuroying-

ar, sum vóru misnøgdir við fæddu politikk skuldu velja Sverra Midjord.

Tað kann ikki vera nakar suðuroyingur, sum er

nøgdur við fæddu politikk, og tí má eg mæla til fyrri einaferðs skyld at gera eftir ráðum lógmans.